

ОБГРУНТУВАННЯ СУКУПНОСТІ ПОКАЗНИКІВ ДО МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Необхідність впровадження базової загальновійськової підготовки, з метою набуття громадянами України, які здобувають вищу освіту, первинних знань, умінь і навичок для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, зумовлено збройною агресією російської федерації проти України. Зазначене вимагає обґрунтованого підходу до впровадження базової загальновійськової підготовки, що не можливо без використання відповідного науково-методичного апарату з оцінювання її ефективності. У статті визначено сукупність показників до методики оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки. Узагальненим показником обрано величину, яка характеризує підготовленість громадян України до захисту держави. Його розрахунок здійснюється за допомогою нормованої мультиплікативної агрегації часткових показників. До часткових показників, які здійснюють безпосередній вплив на ефективність базової загальновійськової підготовки, віднесено: суб'єкти базової загальновійськової підготовки, об'єкти базової загальновійськової підготовки та організація базової загальновійськової підготовки. Оцінка діяльності суб'єктів базової загальновійськової підготовки визначається за залежністю, яка враховує підготовленість науково-педагогічних (педагогічних) працівників, підготовленість інструкторсько-викладацького (інструкторського) складу та синергізм між ними. Оцінка об'єктів базової загальновійськової підготовки визначається за залежністю, яка враховує їх початковий рівень підготовки, стан здоров'я, психологічну підготовленість та мотиваційну спрямованість. Оцінка організації базової загальновійськової підготовки визначається за залежністю, яка враховує планування базової загальновійськової підготовки, забезпечення базової загальновійськової підготовки та керівництво базовою загальновійськовою підготовкою. Обґрунтовані критеріальні значення узагальненого показника, умовою, коли базова загальновійськова підготовка вважається ефективною, прийнято його значення $\geq 0,65$, що відповідає категорії ПІДГОТОВЛЕНИЙ.

Результати проведеного дослідження можуть бути практично використані у подальших дослідженнях з даного напрямку у наукових установах.

Ключові слова: базова загальновійськова підготовка, діяльність суб'єктів, об'єкти, організація, показники оцінювання, ефективність.

Вступ та постановка проблеми. З 1 вересня 2025 року в Україні запроваджується базова загальновійськова підготовка для всіх громадян чоловічої статі віком від 18 до 25 років (жіночої статі – за бажанням), які навчаються за денною або дуальною формою здобуття вищої освіти [1]. Її впровадження дозволить сформувати загальнонаціональний рівень військових знань, умінь і навичок, необхідних для конституційного обов'язку щодо захисту України.

Досвід застосування угруповань військ (сил) Збройних Сил України у ході проведення антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та відсічі збройної агресії російської федерації свідчить, що успішне виконання ними бойових (спеціальних) завдань залежить від їх боєздатності [2-6]. Безпосередній вплив на боєздатність військ (сил) здійснює їх рівень підготовленості. Саме на досягнення високого рівня підготовленості населення до оборони України і спрямована базова загальновійськова підготовка.

Базова загальновійськова підготовка здійснюватиметься у відповідній системі, яка являтиме собою сукупність взаємопов'язаних елементів, які забезпечуватимуть досягнення її мети. Основними елементами системи базової загальновійськової підготовки являються: суб'єкти і об'єкти базової загальновійськової підготовки та засоби, які забезпечують її організацію та проведення. Інструментом впливу суб'єктів на об'єкти базової

загальновійськової підготовки є процес навчання, який здійснюється через організацію базової загальновійськової підготовки. Зазначене спонукає до пошуку та реалізації підходів щодо оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки. Тому виникає потреба у науковому обґрунтуванні сукупності показників до методики оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз попередніх досліджень і публікацій з даного напрямку [6–18] свідчить, що поглядів до оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки не існує. Підходи, які розглядалися, стосуються видів підготовки Збройних Сил України та їх складових. Так, у роботах [6–7] розглянуто сукупність показників оцінювання ефективності оперативної підготовки та підготовки окремої бригади територіальної оборони. Статті [8–11] присвячені оцінюванню рівня організації об'єднаної підготовки сил оборони, організації підготовки у Збройних Силах України, організації підготовки бригади територіальної оборони та організації навчально-виховного процесу в навчальному центрі. Запропоновані в роботах [12–13] аналітичні залежності дозволяють визначити потребу у підготовці науково-педагогічних працівників та оцінити ефективність їх індивідуальної підготовки. Статті [14–17] присвячені оцінюванню рівня компетентностей змінного складу навчального центру, методичної діяльності кафедри військової підготовки, навченості бригади тактичної авіації, підготовленості танкової бригади у ході відновлення боєздатності. У статті [18] подано методику оцінювання готовності навчального закладу до військової підготовки громадян за програмою офіцерів запасу.

У той же час, розроблений попередниками науково-методичний апарат є базовою основою для подальшого удосконалення та може бути використаний частково під час обґрунтування сукупності показників до методики оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується ця стаття. Водночас, на сьогодні загальноприйнятого порядку оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки не існує, застосовані дослідниками методичні підходи мають обмежені можливості і можуть бути використані лише частково, що спонукає до вирішення науково-практичного завдання щодо комплексного оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки та його обґрунтування.

Досвід участі військових частин (підрозділів) у бойових діях при відсічі збройної агресії російської федерації проти України вимагає вдосконалення деяких елементів підготовки громадян, як складової загальновійськової підготовки.

Зазначене змушує до пошуку та реалізації підходів щодо організації і проведення базової загальновійськової підготовки з урахуванням тенденцій розвитку сучасних воєнних конфліктів, зокрема в Україні, зміни засобів, форм та способів збройної боротьби, збільшення обсягу завдань до виконання яких залучаються військові частини, впровадження принципів, процедур і стандартів, прийнятих у збройних силах держав-членів НАТО.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Недосконалість існуючих методичних підходів з оцінювання ефективності підготовки персоналу спонукає до пошуку та реалізації підходів щодо оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки. Тому виникає потреба у науковому обґрунтуванні сукупності показників до методики оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки.

Метою статті є обґрунтування сукупності показників до методики оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки.

Виклад основного матеріалу. Обґрунтування критерію та сукупності показників оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки являється складним завданням дослідження. Такий критерій повинен бути презентабельним, обчислювальним та стійким до входних змін, окрім того – характеризувати вплив базової загальновійськової підготовки на готовність громадян України до захисту держави.

При виборі показників ефективності базової загальновійськової підготовки та визначенні їх ієрархії застосовувалось правило, що математична модель не повинна містити множину дрібних, другорядних показників.

Обґрунтування сукупності показників оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки являється одним із самих складних завдань дослідження. З

одного боку вони повинні бути обчислювальними і критичними до зміни вхідних параметрів, а з іншого – характеризувати вплив базової загальновійськової підготовки на досягнення мети її функціонування. Базова загальновійськова підготовка проводиться з метою набуття громадянами України, які здобувають вищу освіту, первинних знань, умінь і навичок для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни та отримання військово-облікової спеціальності (ВОС–100) “Стрілець” з подальшою постановкою на облік у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки за місцем їх перебування на військовому обліку [19].

Оскільки базова загальновійськова підготовка є категорією комплексною та багатоплановою, то для отримання раціонального варіанту оцінки її ефективності потрібно застосувати системний підхід, який дозволить визначити ієрархію її побудови та провести декомпозицію за елементами. Отже, оцінка буде характеризуватись функціональною залежністю, яка визначатиметься найбільш суттєвими показниками, котрі можуть відрізнятися характером, направленістю та інтенсивністю впливу. Тим самим буде забезпечена її більша точність.

Під час базової загальновійськової підготовки вирішується множина завдань і реалізується множина функцій, які на різних етапах функціонування мають різну значимість і тому по-різному впливають на узагальнений показник.

Отже, узагальнений показник оцінки ефективності базової загальновійськової підготовки повинен відповідати меті дослідження, містити сукупність складових базової загальновійськової підготовки, а також реагувати на вплив факторів, тобто бути адекватним. Він складається з сукупності кількісних (якісних) часткових показників, що відображають окремі властивості, які впливають на нього. Фізичний зміст узагальненого показника повинен вказувати на ступінь досягнення кінцевої мети базової загальновійськової підготовки – підготовленості громадян України до захисту держави.

Тому, узагальненим показником оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки доцільно вибрати безрозмірну величину $W_{\text{BGMT}}(t)$, якій привласнимо описані вище характеристики на дискретний час t . Він носить імовірнісний характер, тому приймаємо його значення в межах від 0 до 1, яке може бути записано, як:

$$0 < W_{\text{BGMT}}(t) \leq 1. \quad (1)$$

Пропонується мати систему показників, яка буде складатися з узагальненого показника, часткових показників та показників, які також носять імовірнісний характер, тому їх значення також приймаються в межах від 0 до 1.

Ефективність складових базової загальновійськової підготовки пропонується оцінювати за частковими показниками, які здійснюють безпосередній вплив на підготовленість громадян до захисту держави. До таких показників відносяться: “організація базової загальновійськової підготовки”, “суб’єкти базової загальновійськової підготовки” та “об’єкти базової загальновійськової підготовки”.

Тоді функціональна залежність матиме наступний вигляд:

$$W_{\text{BGMT}}(t) = f_{\text{BGMT}}\{R_{\text{org}}(t); R_{\text{sbj}}(t); R_{\text{obj}}(t)\}, \quad (2)$$

де $R_{\text{org}}(t); R_{\text{sbj}}(t); R_{\text{obj}}(t)$ – часткові показники “організація базової загальновійськової підготовки”, “суб’єкти базової загальновійськової підготовки” та “об’єкти базової загальновійськової підготовки” та на час t .

Кожен з часткових показників складається із сукупності показників, які характеризують і розкривають їх фізичний зміст та визначатимуть відповідний рівень безрозмірною величиною.

Фізичний зміст часткового показника “організація базової загальновійськової

підготовки” $R_{org}(t)$ полягає в тому, що він характеризує діяльність суб’єктів базової загальновійськової підготовки (науково-педагогічних (педагогічних) працівників закладів вищої освіти та інструкторсько-викладацького (інструкторського) складу військових начальних частин), спрямовану на продумане, планове, систематичне і всебічно забезпечене навчання та виховання об’єктів базової загальновійськової підготовки (громадян України чоловічої статі віком від 18 до 25 років (жіночої статі – за бажанням)) на час t .

До показників, які характеризують організацію базової загальновійськової підготовки, відносяться: планування базової загальновійськової підготовки, забезпечення базової загальновійськової підготовки та керівництво базовою загальновійськовою підготовкою. Тоді функціональна залежність матиме наступний вигляд:

$$R_{org}(t) = f_{org}\{Z_{plan}(t); Z_{prov}(t); Z_{mng}(t)\}, \quad (3)$$

де $Z_{plan}(t); Z_{prov}(t); Z_{mng}(t)$ – показники “планування базової загальновійськової підготовки”, “забезпечення базової загальновійськової підготовки”, “керівництво базовою загальновійськовою підготовкою” на час t .

Фізичний зміст часткового показника “суб’єкти базової загальновійськової підготовки” $R_{sbj}(t)$ полягає в тому, що він характеризує діяльність суб’єктів підготовки спрямовану на розвиток та вдосконалення професійних компетентностей науково-педагогічних (педагогічних) працівників і інструкторсько-викладацького (інструкторського) складу і підвищення якості базової загальновійськової підготовки на час t .

До показників, які характеризують суб’єктів базової загальновійськової підготовки, відносяться: підготовленість науково-педагогічних (педагогічних) працівників, підготовленість інструкторсько-викладацького (інструкторського) складу та синергізм між ними.

Тоді функціональна залежність матиме наступний вигляд:

$$R_{sbj}(t) = f_{sbj}\{Z_{sci}(t); Z_{ins}(t); Z_{syn}(t)\}, \quad (4)$$

де $Z_{sci}(t); Z_{ins}(t); Z_{syn}(t)$ – показники “підготовленість науково-педагогічних (педагогічних) працівників”, “підготовленість інструкторсько-викладацького (інструкторського) складу” та “синергізм” на час t .

Фізичний зміст часткового показника “об’єкти базової загальновійськової підготовки” $R_{obj}(t)$ полягає в тому, що він характеризує об’єкти базової загальновійськової підготовки на час t .

До показників, які характеризують об’єкти базової загальновійськової підготовки, відносяться: початковий рівень підготовки, стан здоров’я, психологічна підготовленість та мотиваційна спрямованість на час t .

Тоді функціональна залежність матиме наступний вигляд:

$$R_{obj}(t) = f_{obj}\{Z_{bas}(t); Z_{med}(t); Z_{psy}(t); Z_{mot}(t)\}, \quad (5)$$

де $Z_{bas}(t); Z_{med}(t); Z_{psy}(t); Z_{mot}(t)$ – показники “початковий рівень підготовки”, “стан здоров’я”, “психологічна підготовленість” та “мотиваційна спрямованість” на час t .

Багатокритеріальну задачу можна звести до однокритеріальної методом згортки показників. Зазначені показники усіх рівнів можуть мати як рівну, так і різну значимість або вагомість. Тому під час їх згортки будуть застосовані відповідні вагові коефіцієнти. Розрахунок вагових коефіцієнтів проводиться методом експертного оцінювання.

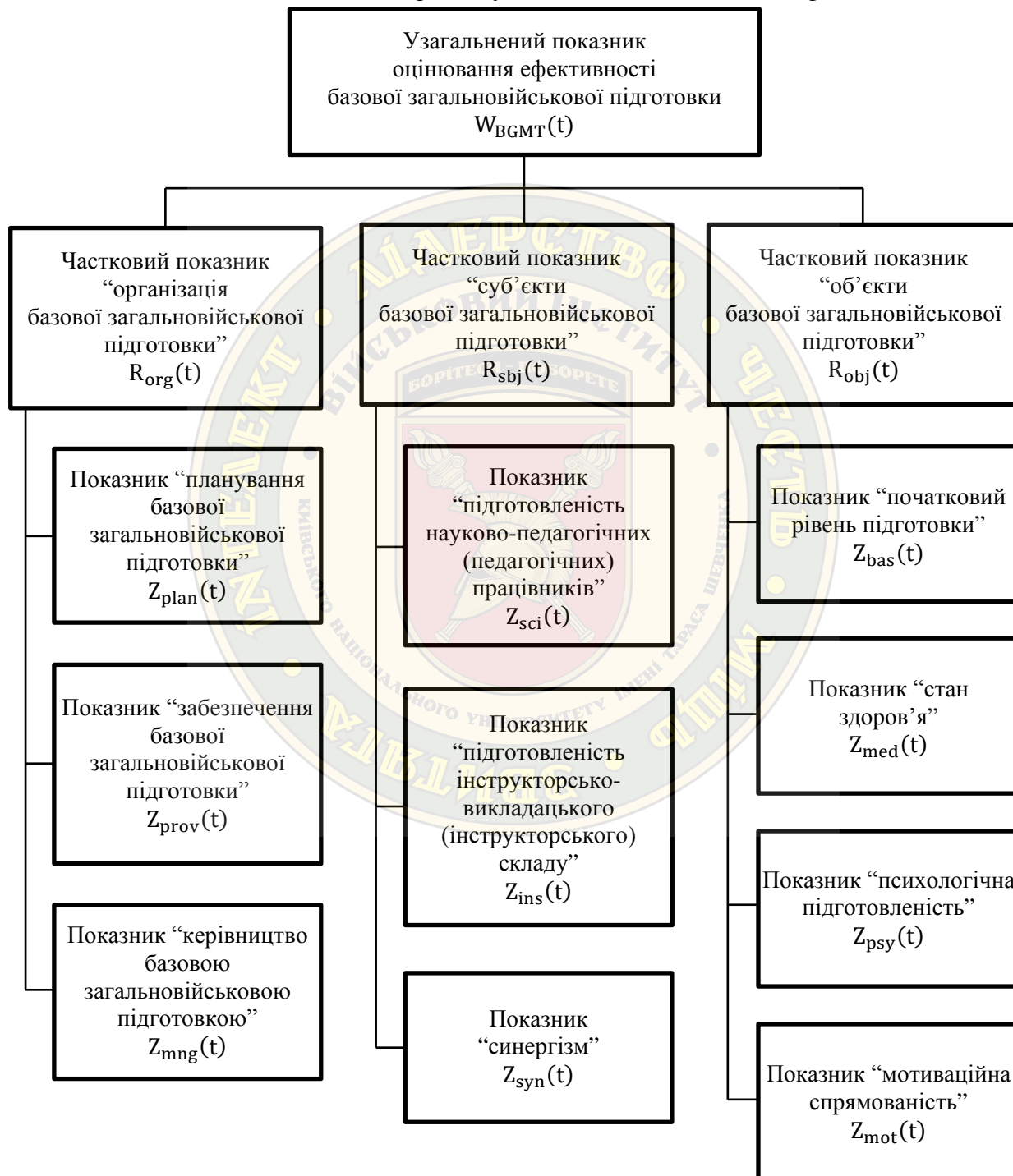
Зважаючи на те, що часткові показники сильно корельовані, для визначення

узагальненого показника $W_{BGMT}(t)$ пропонується використовувати нормовану мультиплікативну агрегацію:

$$W_{BGMT}(t) = R_{org}(t)^{q_{org}} \cdot R_{sbj}(t)^{q_{sbj}} \cdot R_{obj}(t)^{q_{obj}}, \quad (6)$$

де $q_{org}, q_{sbj}, q_{obj}$ – вагові коефіцієнти часткових показників “організація базової загальної військової підготовки” $R_{org}(t)$, “суб’єкти базової загальної військової підготовки” $R_{sbj}(t)$ та “об’єкти базової загальної військової підготовки” $R_{obj}(t)$.

Система показників, яка використовується для оцінювання ефективності базової

загальної військової підготовки, наведена на рисунку.

Рисунок – Система показників оцінювання ефективності базової загальної військової підготовки.

Відповідно до встановлених нормативними документами [20–22] вимог до оцінювання підготовки, визначимо значення критеріїв до узагальненого показника $W_{\text{BGMT}}(t)$.

Отже, оцінка громадянам України виставляється як ПІДГОТОВЛЕНИЙ, ЧАСТКОВО ПІДГОТОВЛЕНИЙ або НЕПІДГОТОВЛЕНИЙ.

Для переведення отриманої кількісної оцінки $W_{\text{BGMT}}(t)$ в якісну пропонується використати 100–бальну шкалу та національну шкалу оцінювання, відповідно до якої, кожній якісній оцінці відповідає кількісна величина узагальненого показника в певних межах, як наведено в таблиці.

Таблиця

Шкала переведення кількісних оцінок в якісні

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Порогові значення		Відповідність критерію
		min	max	
90–100	відмінно	0,90	1,00	ПІДГОТОВЛЕНИЙ
80–89	дуже добре	0,80	0,89	
65–79	добре	0,65	0,79	
55–64	задовільно	0,55	0,64	ЧАСТКОВО ПІДГОТОВЛЕНИЙ
50–54	достатньо	0,50	0,54	
1–49	незадовільно	0,01	0,49	НЕПІДГОТОВЛЕНИЙ

Досвід проведення базової загальновійськової підготовки з військовослужбовцями у Збройних Силах України свідчить, що військовослужбовець вважається підготовленим, коли значення узагальненого показника становить не нижче 0,65.

Зіставимо якісні оцінки з категоріями й визначимо відповідні порогові значення $W_{\text{BGMT}}(t)$. Отже, ефективність базової загальновійськової підготовки на оцінку ПІДГОТОВЛЕНИЙ матиме величину в межах $0,65 \leq W_{\text{BGMT}}(t) \leq 1$; ЧАСТКОВО ПІДГОТОВЛЕНИЙ – $0,50 \leq W_{\text{BGMT}}(t) < 0,65$; НЕПІДГОТОВЛЕНИЙ – $W_{\text{BGMT}}(t) < 0,50$.

Отже, критерієм ефективності базової загальновійськової підготовки будемо вважати величину $W_{\text{BGMT}}(t) \geq 0,65$, яка відповідає категорії ПІДГОТОВЛЕНИЙ. Вибраний критерій має конкретний фізичний зміст та виражає величину внеску ефективності базової загальновійськової підготовки в підготовленість громадян до захисту держави та реагує на зміну його кількісного й якісного стану.

Висновки. Отже, у статті обґрунтовано сукупність показників до методики оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки. Узагальненим показником обрано величину, яка характеризує підготовленість громадян України до захисту держави. До часткових показників, які здійснюють безпосередній вплив на базову загальновійськову підготовку, віднесено: “організація базової загальновійськової підготовки”, “суб’єкти базової загальновійськової підготовки” та “об’єкти базової загальновійськової підготовки”.

Перспективами подальших наукових досліджень у даному напрямі може бути обґрунтування рекомендацій з підвищення ефективності базової загальновійськової підготовки на основі запропонованої методики оцінювання ефективності базової загальновійськової підготовки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ніколайчук О.О. Перспективи впровадження базової загальновійськової підготовки для громадян України. *Ризики при реалізації військової кадрової політики: проблеми та шляхи їх вирішення*: зб. матер. наук.-практ. семін. Національного університету оборони України, Київ, 26 вересня 2024 р. Київ : НУОУ, 2024. С. 66–69.

2. Репіло Ю.Є., Георгадзе О.А., Винокуров Д.В., Камалов Є.В., Ключак О.М., Чайковська О.Є. Погляди щодо організації та проведення індивідуальної підготовки офіцерського складу органів військового управління. *Збірник наукових праць військового інституту Київського Національного*

університету імені Тараса Шевченка. 2024. № 82. С. 59–66. DOI: 10.17721/2519-481X/2024/82-07.

3. Георгадзе О.А., Пампуха І.В., Чайковська О.Є., Шевчук В.В., Пехота С.Г. Методичний підхід до оцінювання ефективності індивідуальної підготовки офіцерського складу науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах. *Збірник наукових праць військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка*. 2022. № 76. С. 130–138. DOI: 10.17721/2519-481X/2022/76-11.

4. Георгадзе О.А., Пехота С.Г., Чайковська О.Є., Кондратюк С.М., Черномаз О.О., Ключак О.М. Методичний підхід до оцінювання рівня боєздатності військової частини. *Збірник наукових праць військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка*. 2023. № 80. С. 14–24. DOI: 10.17721/2519-481X/2023/80-02.

5. Георгадзе О.А., Петров В.А. Часткова методика оцінювання рівня компетентностей з вогневої підготовки у громадян України, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу. *Збірник наукових праць військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка*. 2023. № 81. С. 47–54. DOI: 10.17721/2519-481X/2023/81-05.

6. Георгадзе О.А., Салаш О.А. Обґрунтування сукупності показників до комплексної методики оцінювання ефективності оперативної підготовки. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: військові та технічні науки*. 2022. № 3 (88). С. 5–17. DOI: 10.32453/3.v88i3.

7. Баргилевич А.В., Георгадзе О.А., Шевчук В.В., Пампуха І.В., Нікіфоров М.М. Обґрунтування узагальненого показника оцінювання ефективності підготовки окремої бригади територіальної оборони Збройних Сил України. *Збірник наукових праць Військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка*. 2020. № 68. С. 100–109. DOI: 10.17721/2519-481X/2020/68-11.

8. Heorhadze O. Method's for assessing the level of the organization of joint training of defence forces. *Modern information technologies in the field of security and defense*. 2022. № 2 (44), pp. 43–47. DOI: 10.33099/2311-7249/2022-44-2-43-47.

9. Repilo Y.E., Heorhadze O.A., Mykus S.A., Khoma V.V., Kurtseitov T.L. Methodological approach to assessing the level of organization of training in the Armed Forces of Ukraine. *Journal of Scientific Papers "Social development and security"*. 2022. Vol. 12, № 5, pp. 1–9. DOI: 10.33445/sds.2022.12.5.1.

10. Barhylevych A., Heorhadze O. Separate brigade of territorial defence level of training organization assessment methodology. *Political Science and Security Studies Journal*. 2020. Vol. 1, № 1, pp. 71–75. DOI: 10.5281/zenodo.4399732.

11. Винокуров Д.В., Георгадзе О.А. Часткова методика оцінювання рівня організації навчально-виховного процесу в навчальному центрі. *Збірник наукових праць Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського "Труди університету"*. Київ, 2020. № 7 (163). С. 93–104.

12. Maistrenko O., Artamoshchenko V., Petushkov V., Shcherba A., Balandin M., Stetsiv S., Heorhadze O., Kharabara V., Sivak O. Improving the methodological approach to determining the number of postpostgraduates planned for admission. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2022. № 3 (117), pp. 43–56. DOI: 10.15587/1729-061.2022.259707.

13. Георгадзе О.А., Пампуха І.В., Шевчук В.В., Пехота С.Г., Чайковська О.Є. Методичний підхід до оцінювання ефективності індивідуальної підготовки офіцерського складу науково-педагогічних працівників у вищих військових навчальних закладах. *Збірник наукових праць військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка*. Київ, 2022. № 76. С. 130–138. DOI: 10.17721/2519-481X/2022/76-11.

14. Винокуров Д.В. Методичний підхід щодо оцінювання рівня компетентностей змінного складу навчального центру. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. Київ : НУОУ, 2022. № 2 (44). С. 69–73. DOI: 10.33099/2311-7249/2022-44-2-69-73.

15. Георгадзе О.А., Петров В.А. Часткова методика оцінювання рівня методичної діяльності кафедри військової підготовки. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. Київ : НУОУ, 2022. № 1 (43). С. 99–104. DOI: 10.33099/2311-7249/2022-43-1-99-104.

16. Георгадзе О.А., Харабара В.І. Часткова методика оцінювання рівня підготовленості танкової бригади у ході відновлення боєздатності. *Journal of Scientific Papers "Social development and security"*. 2019. Vol. 9, No 4. С. 131–142. DOI: 10.33445/sds.2019.9.4.10.

17. Piekhota S., Heorhadze O., Kharabara V. Partial methodology for assessing the level of learning of tactical aviation brigade personnel. *Political Science and Security Studies Journal*. 2021. Vol, 2, No 1, pp 68–73. DOI: 10.5281/zenodo. 4818549.

18. Heorhadze O., Kamalov Y. Methods for assessing the readiness level of an educational institution for military training of citizens according to the program of reserve officers. *Political Science and Security Studies Journal*. 2020. Vol. 1, № 2, pp. 90–97. DOI: 10.5281/zenodo.4521176.

19. Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, як здобувають вищу освіту, та поліцейських : Постанова Каб. Міністрів України від 21.06.2024 р. № 734 : станом на 21 черв. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення 27.11.2024).

20. Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти : наказ Міністерства оборони України від 15.02.2024 № 120.

21. Про затвердження Інструкції з організації підготовки та проведення перевірок у Збройних Сил України : наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 02.01.2020 № 1.

22. Про затвердження Типового каталогу завдань (півзавдань) з підготовки Збройних Сил України ВКДП 7(5)-00(01).01 : наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 27.01.2020 № 26.

REFERENCES:

1. Nikolaichuk, O.O. (2024), "Perspektyvy vprovadzhennja bazovoji zaghaljnovijsjkovoji pidghotovy dlja ghromadjan Ukrajiny" [Prospects for the implementation of basic general military training for citizens of Ukraine]. *Risks in the implementation of military personnel policy: problems and ways to solve them: a collection of materials of scientific and practical seminars. National Defense University of Ukraine*, Kyiv, September 26, 2024, Kyiv: NDU, pp. 66–69.

2. Repilo, Y.E., Heorhadze, O.A., Vinokurov, D.V., Kamalov, E.V., Klyuchak, O.M. and Tchaikovska O.E. (2024), "Poghljady shhodo orghanizaciji ta provedennja indyvidualnoji pidghotovy oficersjkogho skladu orghaniv vijsjkovogho upravlinnja" [Views on the organization and conduct of individual training of officers of military command and control bodies]. *Collection of scientific papers of the Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv*, № 82, pp. 59–66. DOI: 10.17721/2519-481X/2024/82-07.

3. Heorhadze, O.A., Pampukha, I.V., Tchaikovska, O.E., Shevchuk, V.V. and Pekhota, S.G. (2022), "Metodychnyj pidkhid do ocinjvannja efektyvnosti indyvidualnoji pidghotovy oficersjkogho skladu naukovo-pedagoghichnykh pracivnykiv u vyshhykh vijsjkovykh navchalnykh zakladakh" [Methodical approach to assessing the effectiveness of individual training of officers and academic staff in higher military educational institutions]. *Collection of scientific papers of the Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv*, № 76, pp. 130–138. DOI: 10.17721/2519-481X/2022/76-11.

4. Heorhadze, O.A., Pekhota, S.G., Tchaikovska, O.E., Kondratiuk, S.M., Chornomaz, O.O. and Kliuchak, O.M. (2023), "Metodychnyj pidkhid do ocinjvannja rivnja bojezdatnosti vijsjkovoji chastyny" [Methodical approach to assessing the level of combat capability of a military unit]. *Collection of scientific papers of the Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv*, № 80, pp. 14–24. DOI: 10.17721/2519-481X/2023/80-02.

5. Heorhadze, O.A. and Petrov, V.A. (2023), "Chastkova metodyka ocinjvannja rivnja kompetentnostej z voghnevoji pidghotovy u ghromadjan Ukrajiny, jaki navchajutsja za prohramoju pidghotovy oficeriv zapasu" [Partial methodology for assessing the level of competence in fire training of Ukrainian citizens studying under the reserve officer training program]. *Collection of scientific papers of the Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv*, № 81, pp. 47–54. DOI: 10.17721/2519-481X/2023/81-05.

6. Heorhadze, O.A. and Salash, O.A. (2022), "Obgruntuvannja sukupnosti pokaznykiv do kompleksnoji metodyky ocinjvannja efektyvnosti operatyvnoji pidghotovy" [Substantiation of a set of indicators for a comprehensive methodology for assessing the effectiveness of operational training]. *Collection of scientific papers of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: military and technical sciences*, № 3 (88), pp. 5–17. DOI: 10.32453/3.v88i3.

7. Bargylevych, A.V, Heorhadze, O.A., Shevchuk, V.V., Pampukha, I.V. and Nikiforov, M.M. (2020), "Obgruntuvannja uzagaljnenogho pokaznyka ocinjvannja efektyvnosti pidghotovy okremoji bryghady terytorialnoji oborony Zbrojnykh Syl Ukrajiny" [Substantiation of the generalized indicator for assessing the effectiveness of training of a separate brigade of territorial defense of the Armed Forces of Ukraine]. *Collection of scientific papers of the Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv*,

№ 68, pp. 100–109. DOI: 10.17721/2579-481X/2020/68-11.

8. Heorhadze, O. (2022), "Method's for assessing the level of the organization of joint training of defence forces". *Modern information technologies in the field of security and defense*, № 2 (44), pp. 43–47. DOI: 10.33099/2311-7249/2022-44-2-43-47.

9. Repilo, Y.E., Heorhadze, O.A., Mykus, S.A., Khoma, V.V. and Kurtseitov, T.L. (2022), "Methodological approach to assessing the level of organization of training in the Armed Forces of Ukraine". *Journal of Scientific Papers "Social development and security"*, Vol. 12, № 5, pp. 1–9. DOI: 10.33445/sds.2022.12.5.1.

10. Barhylevych, A. and Heorhadze, O (2020), "Separate brigade of territorial defence level of training organization assessment methodology". *Political Science and Security Studies Journal*. Vol. 1, № 1, pp. 71–75. DOI: 10.5281/zenodo.4399732.

11. Vinokurov, D.V. and Georgadze, O.A. [2020], "Chastkova metodyka ocinjuvannja rivnja orghanizaciji navchaljno-vykhovnogho procesu v navchaljnomu centri" [Partial methodology for assessing the level of organization of the educational process in the training center]. *Collection of scientific papers of the National Defense University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskiy "University Proceedings"*, Kyiv, № 7 (163), pp. 93–104.

12. Maistrenko, O., Artamoshchenko, V., Petushkov, V., Shcherba, A., Balandin, M., Stetsiy, S., Heorhadze, O., Kharabara, V. and Sivak O. (2022), "Improving the methodological approach to determining the number of postpostgraduates planned for admission". *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, № 3 (117), pp. 43–56. DOI: 10.15587/1729-061.2022.259707.

13. Heorhadze, O.A., Pampukha, I.V., Shevchuk, V.V., Pekhota, S.G. and Tchaikovska, O.E. (2022), "Metodychnyj pidkhid do ocinjuvannja efektyvnosti indyvidualjnoji pidghotovky officersjkogho skladu naukovo-pedaghoghichnykh pracivnykiv u vyshhykh vijsjkovykh navchaljnykh zakladakh" [Methodological approach to assessing the effectiveness of individual training of officers and academic staff in higher military educational institutions]. *Collection of scientific papers of the Military Institute of Taras Shevchenko National University of Kyiv*. Kyiv, № 76, pp. 130–138. DOI: 10.17721/2519-481X/2022/76-11.

14. Vinokurov, D.V. (2022), "Metodychnyj pidkhid shhodo ocinjuvannja rivnja kompetentnostej zminnogho skladu navchaljnogho centru" [Methodical approach to assessing the level of competence of the variable composition of the training center]. *Modern information technologies in the field of security and defense*. Kyiv: NUOU, № 2 (44), pp. 69–73. DOI: 10.33099/2311-7249/2022-44-2-69-73.

15. Heorhadze, O.A. and Petrov, V. A. (2022), "Chastkova metodyka ocinjuvannja rivnja metodychnoji dijajlnosti kafedry vijsjkovoji pidghotovky" [Partial methodology for assessing the level of methodological activity of the military training department]. *Modern information technologies in the field of security and defense*. Kyiv: NUOU, № 1 (43), pp. 99–104. DOI: 10.33099/2311-7249/2022-43-1-99-104.

16. Heorhadze, O.A. and Harabara, V.I. (2019), "Chastkova metodyka ocinjuvannja rivnja pidghotovlenosti tankovoji bryghady u khodi vidnovlennja bojezdatsnosti". [Partial methodology for assessing the level of readiness of a tank brigade during the restoration of combat capability]. *Journal of Scientific Papers "Social development and security"*. Vol. 9, No. 4, pp. 131–142. DOI: 10.33445/sds.2019.9.4.10.

17. Piekhota, S., Heorhadze, O. and Kharabara, V. (2021), "Partial methodology for assessing the level of learning of tactical aviation brigade personnel". *Political Science and Security Studies Journal*. Vol 2, No 1, pp. 68–73. DOI: 10.5281/zenodo. 4818549.

18. Heorhadze, O. and Kamalov, Y. (2020), "Methods for assessing the readiness level of an educational institution for military training of citizens according to the program of reserve officers". *Political Science and Security Studies Journal*. Vol. 1, № 2, pp 90–97. DOI: 10.5281/zenodo.4521176.

19. "Pro zatverdzhennja Porjadku provedennja bazovoji zaghajnoviysjkovoji pidghotovky ghromadjan Ukrainy, jak zdobuvajutj vyshhu osvitu, ta policejskykh" [On approval of the Procedure for conducting basic general military training of Ukrainian citizens who receive higher education and police officers]: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine of June 21, 2014. of Ministers of Ukraine dated 21.06.2024 No. 734: as of June 21, 2024, URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text (accessed November 27, 2024).

20. "Pro zatverdzhennja Polozhennja pro osoblyvosti orghanizaciji osvithnjogho procesu u vyshhykh vijsjkovykh navchaljnykh zakladakh Ministerstva oborony Ukrainy, vijsjkovykh navchaljnykh zakladiv vyshhoji osvity, zakladakh fakhovoji peredvyshhoji vijsjkovoji osvity" [On Approval of the Regulation on the Peculiarities of Organizing the Educational Process in Higher Military Educational Institutions of the Ministry of Defense of Ukraine, Military Educational Institutions of Higher Education, Institutions of

Professional Pre-Higher Military Education]: Order of the Ministry of Defense of Ukraine of 15.02.2024, No. 120.

21. "Pro zatverdzhennja Instrukciji z orghanizaciji pidghotovky ta provedennja perevirok u Zbrojnykh Syl Ukrainy" [On Approval of the Instruction on the Organization of Preparation and Conduct of Inspections in the Armed Forces of Ukraine]: Order of the General Staff of the Armed Forces of Ukraine of 02.01.2020, No. 1.

22. "Pro zatverdzhennja Typovogho kataloghu zavdanj (pivzavdanj) z pidghotovky Zbrojnykh Syl Ukrainy VKDP 7(5)-00(01).01" [On Approval of the Standard Catalog of Tasks (Half-Tasks) for the Training of the Armed Forces of Ukraine] VKDP 7(5)-00(01).01: Order of the General Staff of the Armed Forces of Ukraine of 27.01.2020, No. 26.

Ph.D. Heorhadze O.A., Nikolaichuk O.O.

SUBSTANTIATION OF A SET OF INDICATORS TO THE METHODOLOGY FOR ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF BASIC COMBINED ARMS TRAINING

The need to introduce basic military training in order to provide citizens of Ukraine who are pursuing higher education with the primary knowledge, skills and abilities to fulfill their constitutional duty to protect the Motherland is due to the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine. This requires a well-founded approach to the implementation of basic general military training, which is not possible without the use of an appropriate scientific and methodological apparatus for assessing its effectiveness. The article identifies a set of indicators for the methodology for assessing the effectiveness of basic combined arms training. The generalized indicator is the value characterizing the preparedness of Ukrainian citizens to defend the State. Its calculation is carried out by means of normalized multiplicative aggregation of partial indicators. The partial indicators that have a direct impact on the effectiveness of the basic military training include: subjects of the basic military training, objects of the basic military training and organization of the basic military training. The evaluation of the activity of the subjects of basic general military training is determined by a dependence that takes into account the preparedness of scientific and pedagogical (pedagogical) workers, the preparedness of the instructor-teaching (instructor) staff and the synergy between them. The assessment of the objects of basic general military training is determined by a dependence that takes into account their initial level of training, health status, psychological preparedness and motivational orientation. The assessment of the organization of basic military training is determined by a dependence that takes into account the planning of basic military training, provision of basic military training and management of basic military training. The criterion values of the generalized indicator are substantiated; the condition for basic general military training to be considered effective is its value ≥ 0.65 , which corresponds to the PREPARED category.

The results of the study can be practically used in further research in this area in scientific institutions.

Keywords: basic general military training, activities of subjects, objects, organization, evaluation indicators, effectiveness.